

Bedrijfseconomie in Balans, 9^e druk, vwo, Hoofdstuk 4 Verzekeren, studeren, sparen en lenen Samenvatting d.d. 12-7-2022

4.1 Soorten verzekeringen

Bij een *verzekering* verplicht de verzekeraar zich om tegen ontvangst van een *premie* de verzekerde *schadeloos* te stellen wegens een verlies, schade, of gemis van verwacht voordeel door een *onzeker voorval*.

Een *schadeverzekering* is een verzekering waarbij de uitkering door de verzekeraar *afhankelijk* is van de *geleden schade*.

Een *sommenverzekering* is een verzekering waarbij de uitkering door de verzekeraar *afhankelijk* is vanaf het moment dat verband houdt met het *leven of sterven* van een bepaalde persoon.

De *polis* is een akte waarin de verzekeringsovereenkomst wordt opgenomen. De *verzekerde som* is het maximumbedrag dat de verzekeraar uitkeert.

4.2 Schadeverzekeringen en -regelingen

Er zijn verschillende schadeverzekeringen die erg vaak voorkomen.

De *brandverzekering* is een verzekering, tegen de schade die ontstaan door brand. Vaak valt ook schade door inbraak, storm, water en diefstal hieronder.

Een *transportverzekering* is voor de schade ontstaan tijdens het transport van goederen.

Imaginaire winst is te verwachten winst op goederen. De te verwachten winst op goederen gaat verloren als de goederen door schade waardeloos worden.

De *bedrijfsschadeverzekering* is een verzekering, tegen de schade ontstaan door tijdelijke stilstand van een bedrijf door brand, stormschade enzovoort.

De *kredietverzekering* biedt dekking tegen de schade ontstaan door het niet kunnen innen van uitstaande vorderingen. De *kredietlimiet* is een maximum kredietbedrag waarvoor de kredietverzekeraar garant staat.

Een *exportkredietverzekering* is een verzekering tegen de schade door het niet kunnen innen van uitstaande vorderingen bij afnemers in het buitenland. Het *commercieel risico* bij exportkredietverzekering is voor een onderneming/exporteur dat de onderneming of importeur niet betaalt door de schuld van laatstgenoemde. Het *politiek risico* is bij exportkredietverzekering het risico voor een onderneming/exporteur dat de onderneming/importeur niet betaalt door de schuld van de overheid in het importland. *Herverzekering* is het opnieuw geheel of gedeeltelijk herverzekeren van een door een verzekeraar afgesloten verzekering.

De *productaansprakelijkheidsverzekering* is voor de schade die kan ontstaan door het gebruik van een bepaald product door een afnemer.

Bij een *wettelijke aansprakelijkheidsverzekering* dekt de verzekering de schade die een persoon kan toebrengen aan een andere persoon of een zaak van een andere persoon. Bij een *rechtsbijstandverzekering* staat de verzekeraar, een persoon of een onderneming bij met juridische geschillen.

Om een schade-uitkering te berekenen heb je de volgende gegevens nodig: *schadebedrag* (waarde van de goederen die verloren zijn gegaan), *gezonde waarde* (waarde van alle verzekerde goederen op het moment juist voordat de schade ontstaat) en *verzekerde som*. De *verzekeringsbreuk* is de verhouding tussen de verzekerde som en de gezonde waarde. De *schade-uitkering* is de uitkomst van de vermenigvuldiging van verzekeringsbreuk en schadebedrag.

Bij *oververzekering* is de verzekerde som hoger is dan de gezonde waarde. Bij *onderverzekering* is de verzekerde som lager dan de gezonde waarde. De verzekeraar keert nooit meer uit dan de geleden schade. Bij een *onderverzekeringsbreuk* met een uitkomst lager dan 1 keert een verzekeraar bij een *premier-risqueverzekering* – ondanks onderverzekering – de geleden schade geheel uit, met als maximum de verzekerde som.

4.3 Sommenverzekeringen

Een *levensverzekering* is een verzekering, waarbij de uitkering afhankelijk is van het *in leven zijn* van een bepaalde persoon op een bepaald moment. Bij een *koopsom* worden de kosten van de afgesloten verzekering niet betaald via periodieke premies maar door middel van een bedrag ineens.

Met een *lijfrenteverzekering* vindt de uitkering van de levensverzekering niet plaats in één bedrag, maar in periodieke bedragen tot aan het *moment van overlijden* van de begunstigde of tot een bepaalde datum.

Vaak wordt een *pensioenverzekering* als aanvulling op de AOW afgesloten. Vanaf het moment dat de begunstigde een *bepaalde leeftijd* bereikt, krijgt hij periodiek een uitkering. Een *compagnonsverzekering* wordt afgesloten door de vennoten in een vennootschap onder firma of maten in een maatschap. De vennoten kunnen in geval van overlijden van een compagnon met het uitgekeerde bedrag de erfgenamen van de overleden vennoot of maat uitkopen.

4.4 Kiezen voor een opleiding

Een opleiding volgen, is een investering in menselijk kapitaal of *human capital*. *Permanente educatie* is nodig om je vak bij te houden en nieuwe methoden en technieken te leren.

4.5 Sparen

Sparen is geld niet uitgeven. Met sparen krijg je *rente* (of *interest*) als beloning voor het beschikbaar stellen van je vermogen. De hoogte van je *rentepercentage* is afhankelijk van de looptijd, hoogte spaarbedrag en de ontwikkeling op de financiële markten. De risico's van sparen zijn *koopkrachtvermindering* als het inflatiepercentage lager is dan het rentepercentage en *kans op faillissement* van de bank.

De AOW wordt betaald met ontvangsten van huidige AOW-premiebetalers.

Verplicht sparen komt vaak voor bij een pensioen. Bij een *bedrijfspensioenfonds* leggen werknemer en werkgever allebei maandelijks een bedrag in als pensioenpremie zodat de werknemer t.z.t. een pensioen uit het fonds ontvangt. De nu betaalde premies worden belegd en vermeerderd met de beleggingsinkomsten, vanuit daar worden de uitkeringen gedaan: het *kapitaaldekkingsstelsel*.

Vrijwillig pensioensparen kan via een lijfrente, zelf beleggen of gewoon sparen bij een bank, bij de eerste twee mogelijkheden zijn er *fiscale faciliteiten* mogelijk.

Bij een *deposito* zet je een bedrag voor een bepaalde periode vast, het is niet toegestaan tijdens deze periode geld van je depositorekening af te halen.

4.6 lenen

Als je leent, betaal je financieringskosten. *Financieringskosten* bereken je als het jaarlijks effectieve rentepercentage x het leningbedrag. Er is een aantal kredietvormen voor particulieren. Deze kredietvormen worden vaak gebruikt voor duurzame consumptiegoederen waar de consument jaren lang plezier van kan hebben.

Voor consumptieve bestedingen zijn veel voorkomende kredietvormen:

- *Doorlopend krediet*: hierbij kan de consument een maximumkrediet opnemen en dit in een bepaalde periode terugbetalen; deze lening hoeft niet in één keer te worden opgenomen en de afgeloste bedragen mogen opnieuw worden gebruikt.
- *Persoonlijke lening*: de consument neemt het hele bedrag ineens op, deze aflossingen mogen niet opnieuw worden opgenomen.
- *Koop en verkoop op afbetaling*: de koper betaalt de koopprijs van een roerende zaak in meerdere termijnen: de koper wordt bij levering eigenaar van het goed.
- *Huurkoop*: de koopprijs van een roerende zaak wordt ook in meerdere termijnen betaald, maar de koper wordt pas eigenaar als de laatste termijn betaald is.
- *Private lease*. De consument betaalt meestal maandelijks een vast bedrag voor het gebruik van een goed. Aan het einde van het leasecontract levert de klant het goed dan weer in bij de leasemaatschappij. De leasemaatschappij blijft eigenaar van het goed. Dit lijkt op huren.

Ook rood staan op een bankrekening, klantenkaarten en een schuld van een creditcard worden gerekend tot de consumptieve kredieten. Dat geldt ook voor bepaalde later te bespreken vormen van leasing.